

BORSSZEM JANKÓ

KÉSŐ TÉL

Szi—i D—ő. Nézd csak Danikám: Tél apó hogy fölébredt egyszerre! Azt hittük, az idén nem is lesz már se fagy, se hó. Puskázzuk meg hólapdával!

I—i D—l. Fog is azon! Nem látod, milyen vastag a bundája?

Országgyűlési tudósítás.

— From our own. —

Szederkényi Nándor. T. ház! Csendőr = zsandár. Tisza = Bach. 1881—1850. Tisza és Bach között csakugyan nincs is nagy különbség: amaz folyó, emez patak, amiből következik, hogy Tisza tultett Bachon, mert a folyó nagyobb a pataknál. Olyan folyó ez a Tisza, mely az autonomia összes térségét elborítással fenyegeti. Ártere egész Magyarország, melyet az abszolútisztikus földárja már alámosott. Nem is lesz addig megmentve, amíg ez a Tisza le nem csapoltatik, meg nem rendszabályoztatik s így medrébe, az az hogy bőrébe vissza nem térítettik. Autonomia — autonomia! Ó te szép szó, angyali hangzatú tündevarázsige! Felséges állapot, melyet a hunczut német irigysége dühében elkeresztelt »pandurenwirthsch ft«-nak, mert az a legtökéletesebb szabadság volt, mert még a szegény szegénylegénynek is szabadságában állt becsületes utonállással keresni meg a kenyerét. Autonomia! Ó te dicső valami, melyben mindenki tehet amit akar, a melynek paizsa alatt kormányának nincs joga parancsolni senkinek, csupán hivatalokat szabad osztogatnia. Ó autonomia! (Előragadva kobzát, zöngicsél.)

*Autonomia, autonomia,
Mondjátok meg nekem mi a?
Állapot, melyben nincs hiba.
De Tisza azt mondja: piha!
És ime el kell buknia,
Ó gyönyörű autonomia! (Sir. Derültség.)*

Irányi Dániel. En üdvözlöm a csendőrt, de nem a zsandárt. Nekem rend kell, modern állami állapot, de az autonomia sérelme nélkül. En nem rajongok a régi megyéért, de meg akarom egyeztetni ezt a történelmi állapotot az új kor kívánalmaival. S erre van a következő eszmém: Pandúrjaink egyáltalán nem boulevardi alakok. (Csanyági öszszecsopotusul.) Torzonborz szakáll, megyénként más-más egyenruha, rossz fizetés, mosdatlanság és műveletlenség egyesülnek bennök. (Csanyági: Nem igaz!) Azt hiszem, egyelőre elég volna őket megnyirnatni, megfésültetni, megmosdatni, (Csanyági: Nem kö!) az összes pandurságra egy közös egyenruhát adni s hogy művelt elemeket kapjunk bele, fizetésüket félévelni. Ha egy-egy pandur évenként csak 3—4000 fizetésben részesülhetne, az értelmes elemek is szívesen állnának soraikba. Azonkívül Platót, Aristotelest és Spinozát kellene velök olvastatni, (Csanyági: Mire való mán ez a sok nyavalyás bötü?) hogy csiszolódjanak és föl kellene tisztelettel kérni őket, ami pénz borra költenek, azt fordítsák inkább szappanra. (Csanyági: Öszöd!) Ezek azok a reformok, melyek pandurságunkat csendőrségi színvonalra emelnék. (Leül s magában tovább idealizál. De Csanyági, aki közben már öszszpontosult, felfogadja, hogy ezt a veszedelmes embert, aki európai kulturáról mer álmodozni, megbuktatja, mihelyt a Csanyági-Csatár kabinet létesül.)

Pulszky Ágost. Udvözlöm a javaslatot. (Ah?) Pedig ugyis csak taktika. Az én papám azt mondja, hogy ez taktika. Az én papámnak azt jobban kell érteni. Az én

dadám Szilágyi Dezső is ezt állítja. Nem ellenzéki ség quand méme, hanem a józan mérsékelt oppositio! E javaslatnak van egy kigyófogja. Tessék ide nezní: én mint egy második Bikafalvi Máté Domokos ki fogom rántani. Schmerzlos s altatás nélkül. E kigyófog a 8. §. Katonai törvényszék alá helyezi a zsandárt. Ez absurdum. Legyen a zsandár katona, de álljon polgári törvényszék alatt, mert amugy tökéletesen Tisza Kálmán eszközévé válhatik, aki mint orrontom — így készül egy deczemberi államcsinyre. Egy este majd körül állítja a társalgások egyesült ellenzéki klubját, mikor mindnyájan benn leszünk s nem ereszt ki. Mi lesz ennek a következése? Mi megéhezünk, de nem lesz mit ennünk s a nagy éhségtől felfaljuk egymást. Tessék aztán vádat emelni a zsandárság ellen! A katonai törvényszék feloldja, holott ha a szécsényi szolgabíró elé állíttatná, az megboszolná gyászos kimultomat. (Szavazás! A kormány 12 szavazattal győz. A zagyvapárt örül, hogy a kormány csak 12 szavazattal győzött, ezt vereségnek mondja. Tisza megörül, hogy oly szerény ellenzéke van, aki ilyen eredményekkel is beéri s így az ülés általános melegedéssel végződik.)

Diák ismeretek tára.

Terjeszti: Bukovay Absentius.

En már senkinek sem hiszek; gazi magyar voltában, mikorja a »Kis pipában« tegnap láttam az öreg Karikás remekleveliből, hogy még ő is Michael Ring német kelnér vót.

Azt meg sehogyse értem, hogy a mi jogász népünk nemes lelkesezésében mindig csak azt kiáltja »abczug!« — mikor nekünk van erre egy sokkal eredetibb kedélyes szavunk, hogy aszongya »czoki!«

A pécsi jogászkollegák nagyon jó fogják fel a dolgot; telegraféroztam is nekik, hogy aszondom: »Csak a fejt üsd, hogy meg ne sántuljon!«

Különb tüntetés a pécsi kollégáké mint a nemzetközi flottáé volt a fekete tengeren.

A handlé mindig többet ad a nadrágért, ha megtudja, hogy jogász viselte; mert akkor könnyebben veszi meg tőle a bölcsész.

Többet ér a büszke házi kisasszonynál egy engedelmes szobaleány.

»Csakhogy belátod végre kedves fiam, hogy a kártyajáték haszontalan időtöltés,« írja az öregem. Bizony az! Különösen a keverés meg az osztás.

Téli mulatság.

J-i M-r. (T. K.-hoz.) No Kálmán, most vigyázz, hogy föl ne boruljunk!

M-sz József. Kidölt előlünk a zagyvapárt! Utáno! Ez leszén Tiszáék bukása!

Csanyági S. Csak mi ne bukjunk át a zagyvalékon!

FÜLETLEN GOMBOK.

ROBIN.

Jelszó. »Igazán, kedves Jókai Mór, politizáljon keveselbet etc.«
Robin.

(„Magy. Ország” jan. 8.)

Summary: A midőn is Jókai Mórt a Petőfi-társaság eránti hanyagságért Robinius a »Magyarország« hasábjain méltán meghdorgálván, az ewreg író, fölséges humorral »kedves Jókai«-nak szólittaná.

ROBIN öcsém fene gyerek :
Akár versel akár cseveg,
Legyen tárgya szép vagy rút,
Zengjen lányt vagy férfiút,
Egy tulajdon, (tán nemzeti ?)
Öt mindenkor kitünteti :
Oknélküli, égi, vak,
Büszke és nemes harag.
Ezzel hat át szívet vesét
Ezzel sujta szép kedvesét,
Törvényt látni így szeret
A föld napjai felett. —
Csak nagy ritkán lágyul szíve
S mint felhőből Iris íve,
Kél ajkára ily humor :
„Igazán, kedves Jókai Mór !”

Szóljatok, nem megható-e,
Mikor mint a szép Alóe
Mely száz évbe egyszer nyit,
Ajkan kegy-mosoly virít ?
Robin, ki (ha messze járnak)
Se királynak, se császárnak,
Nem emelt még kalapot ;
Ki Medzsídjét nem kapott,
Ki, nem tudva, mi a puska,
Mégis mint egy Tyrtaeuska
Szörnyű dallal szertesztét
Keseríté nemzetét ;
Ő ki nem kimél fejedelmet,
Jókainak ád kegyelmet
S gúny-nyilat csak szökre szór :
„Igazán kedves Jókai Mór !”

EMILI MARIUS

helybéli tejgyártó.

*

1-től 10-ig.

1 ügyü — 2 ség — 3 grácia — 4 elem — 5
érezék — 6 nagyhatalmasság — 7 világ csodája —
8 kártya — 9 muzsa — 10 oltó.

*

Az adóterhes Magyarország az országgyűlést kéri meg bábnak. Reményli, hogy ezen az uton majd csak elvesz az a poronyt.

Dr. Johann Kaiserschmarn

levele

Suttyomberky Dárius magyar honatyához.

Kedves Dárius ur!

Gratuláljon édes barátom, mert ismét miniszter-változás van nálunk. Még csak egy-kettő, és elkerülhetetlen, hogy én is tárczát kapjak. Es nálunk a miniszteri tárcza nem oly üres, mint önöknél barbaroknál. Miniszteri penzió és exczellenciás czim, pleno tituli és vituli.

Parlamentáris helyzetünk végre jobbra fordult azáltal, hogy a miniszterium a jobb párthoz közeledett s a régi igazságügyér megbukott. Ennél fogva joggal mondhatjuk: »Der Streit hat ein Ende«. Streit helyett Prazak lett igazságügyér, ami által bebizonyult, hogy a cseheknek van igazságuk.

Hogy mily örvendetes meglepetés az ilyen miniszteri kinevezés, báró Pino kinevezésénél tünt ki legjobban, aki álmodni vélt és csak azáltal birta magát meggyőzni a dolgok valódi állásáról, hogy miniszteri fizetésére 3000 frt. előleget vett. Ily kézzelfogható bizonyíték után nem kételkedett többé szerencséjén. Megint egy bizonyíték, hogy most a csehek és lengyelek urai Ausztriának. Magyarazza az is, hogy az urak házába új tagokul csupa cseh és lengyel jutott be.

Adieu barátom!

Hive

DR. JOH. KAISERSCHMARN.

U. i. Apropos miniszterváltás! Belügyi tárczám állandó kezekben lévén, a külügyit választottam. Ujév óta a melancholikus szóke Tinit ott hagytam s most egy szép kis honfitársa, egy bájos operette énekesnő kezeiben vannak külügyeim.

Obigerje.

Istóczy apró jegyzeteiből.

A semita-kérdés voltaképen ez: »mi van eladó?«

Azt a Kaint megtehetnék berlini diszpolgárrá; ő verte agyon az első Abeleszt.

FÖRMEDVÉNY.

— Moll. —

A férfias tisztelet elszántságának kikerülhetetlenül engedélyes neheztlenségének és elégedetlenségének keserűdes örömbánatával, de visszautasítólag is, készségesen fogadom el a királyi kegyelem elkerülhetetlen tényét, a melyet nem kerestem, de megtaláltam, noha elvesztenem nem sikerült a szárazon sem.

A midőn a Tisza hullámsírjának kavargó taraj fodrain tovasikló királyi bárka oldalára a tántorithatatlanság óvatos elhatározásával vetettem szemem tüzes nyilát s evvel hívtam ki a dynasztia haragját, félreértett. A férfias elszántságnak keserűdes örömbujával visszautasítólag de készségesen fogadtam el tőle a legmagasabb elismerést a vizen!

A sors gunykaczaja harminczkét nemtelen agyarával vigyorog felém, vizen és szárazon!

Elismerés vizen, kegyelem szárazon nekem, kinek szívében a lihegő boszú, mint a Popókaxi és Totópatechetal volkán izzó lávája kavargó s érzeteti megsemmisítő hatalmának óvatos zsarátnokait a hatalom förtelmes számitásával.

Hajlok, de nem ingadozom!!!

— Didó! hüttich sén!

KATHEDRAI BÖLCSESÉG.

Maga olyan formát látszik gondolni, hogy mikor Dávid a frigyiláda előtt járta a szent tánczot, a főpap verte hozzá a taktust.

Felelős szerkesztő:
NYIRBÁTORJ PLAGIUS.
Kiadó:
Sinkófay Elemelér.

LOPÓTÖK.

Előzetni lehet:
Szarka-utca 65. sz.

Irodalomrendőri közlöny mindenféle plágiumok, eszme-tolvajlások, sujet-zsebmetszések fölfedezésére.

Az irodalmi tisztesség érdekében.

Megalakultunk.
Hiányt pótolunk.
Többet ennél: hézagot.
Azt.

Az irodalmi plágiumok úgy elszaporodtak, hogy a most hozott csendőrségi törvény ezek fölfede- és ellenőrzésére elégtelennek bizonyul. Cs e n-örség is szükséges.

Mi csendőrök leszünk: gendarmes de lettre.

Kérünk mindenkit, a kinek eszméje, alakja, terve vagy egyéb tulajdona elveszett, jelentse be nálunk s mi 24 óra alatt előteremtjük a károsítót.

Vagyonbátorság! Ez a társadalom alapja.

Több.

Fundamentoma.

Az.

E kalabintésünk nem marad meddő.

Irodalmi detectiv-testületet szerveztünk.

Jelszavunk: kutatás!

Sakespeare és Molière.

E két nevet bámulja a világ.
Tolvajok nevéé.

Működésök szabad lopás.

A francia: a deák és sp nyol írótak; amaz meg a krónikákat és olasz operákat rabolta ki.

Ily istenekkel birni méltatlan az emberiséghez.

Mi ezennel trónvesztettnek jelentjük ki mindkét uraságot és megtiltjuk a képfaragóknak és képiróknak, hogy arczképeiket tovább is terjeszszék.

Az avoni hattyu: fattyu.

Különböben mit várni oly embertől, ki már ifju korában vadászó volt?

Mi csak oly írótak tisztelhetünk, akik alakjaikat, terveiket sehonnan se vették. Még a fejükből se.

Mert aki valahonnan vesz, az azt a helyet megrabolja.

Hirharang.

(Közhatársági állapotunk) veszélyeztetve van. A kültelkeken ma egy proletár drámairó orv módon megtámadott egy szegény regényirót s utolsó gondolatától is kifosztva, eszmétlenül hagyta ott az országuton.

(Czélszerű törököt) talált föl egy értelmes kardműves oly ifju írók számára, kik plagizátoraikon boszút akarnak állani. Penna formájuk van és rögtön ölnek. Szerkesztőségünkben nagy választék áll a t. cz. előfizetők rendelkezésére.

(Detectiveink) rájöttek, hogy Petőfi mért írja: »Egy gondolat bánt engemet.« Ugyanis a nevezett költő zsenge korában Béranger egy dalát lefordította s azt mint eredetét adta ki. Ez a gondolat bántotta őt.

(Schiller) becsületes író volt. Ő is kölcsön vett, de legalább odatette a forrás

nevét: »Die Jungfrau von Orléans.« Orléansból vette. Első munkája persze a »Haramják« voltak. De ezt a költő ifjúságának kell betudni.

(Merénylet.) Egy derék önképzőköri tag legelső drámája alapgondolatjának embryójával gyanútlanul játszadozott az esté a Hatvani-utcán, midőn hirtelen találkozik Csikivel. Ez alattomosan kihuz egy bunkós bartókot, beveri az áldozat fejét, a lukon kiszedi kényelmesen az alapeszmét és eltulajdonítja. Igy aztán könnyű termékenynek lenni!

(Pauer) ministernél egy küldöttség tisztelgett csupa megkárosított íróból. E deputáció a legfőbb itélő széknél egy állandó osztály szervezését kérelmezte az irodalmi plágiumok megbüntetésére. A minister a bírósági személyzet elégtelenségére utalt s aztán elég vigyázatlanul azt mondta, hogy irodalomban nincs új a nap alatt; bizonyítsák be a károsítottak, hogy amit ők ujnak tartanak, azt előtűk s kivülök senki más meg nem írta. Nem a terv, az alak — nem a mi, hanem a hogyan, az író egyénisége az, mely munkájában nyilatkozik. Együgyű válasz. És ilyen ember kezében van igazságszolgáltatásunk!

Szerkesztőségi üzenetek.

X. Y. Helyesen jegyzi meg, hogy ön megírta volna Faustot, ha Göthe el nem csipi az orra elől.

Cs. R. Tettan érte Sardout »A jó barátok« III felvonásának erkélyjelenete csakugyan »Figaro lakodalmanak« erkélyjelenete után készült. Ilyenek azok a »nagy« poéták!

A „LOPÓTÖK“ tárczája.

A kik kétszer ebédelnek.

— Regény 3 kötetben. —

Írta: Csókai Mór.

ELSŐ KÖTET.

1-ső szakasz.

A HOLNAPUTÁN.

1-ő fejezet.

Benigna.

— Özvegy Makkhetessy Kriszpin határőrgrófné ő nagyméltóságának levél érkezett Bécsből, mondá a levélhordó, egy hosszú fal bádoglukán szólva be és csuszatva át rajta egy öt pecsétet levelet.

— Özvegy Makkhetessy Kriszpin határőrgrófné nem létezik többé, hurogá

vissza egy tompa hang, itt csak Benigna néne lakik.

2-ik fejezet.

Egy kérdés.

Csakugyan úgy volt.

Ott nem lakott már özvegy Makkhetessy Kriszpin határőrgrófné, hanem Benigna néne.

Ki hitte volna ezelőtt negyvenhét esztendővel, hogy a hajdan ifju Mandolletti Benke olasz herczeg kisasszonyból vén asszony legyen!

De miért vénült meg?

3-ik fejezet.

A rejtelmes külső titokzatos belseje.

A ház, amelyben Benigna néne lakott, csupa bádog volt. A szobák ame-

lyekben élt, bádog; a butor, a kertje s kertjének virágai: mind festett bádog. A bádog tő csillámló lemezén bádog kaesák usztak s nem is hápogtak, csak bádogtak.

S Benigna maga mégis bádogtalan volt teljes életében.

Az olvasó itt megütközik. »Hiszen ez a »a Hon« regénye!«

Ugy van! De Jókai azt a »Lopótök«-ből szitta bele a lapja tárczájába.

Közmegebotránkozásnak adjuk át az u. n. »jeles« hazai regényirót.

[Nem folytatjuk.]

LISZT ITTHON!

Ünnepies bevonulás.

Az új otthonban a régi kinszenvedés.

— Nézd csak Ida, mennyien köszöntenek annak az öreg tisztelendőnek. Ki az?
— Micsoda? Nem ismered? Hisz nála tanulsz öt év óta zongorázni!

Börzeviczy W. M. élcei.

¶! Azt hiszem, az irek fognak győzni, mert Anglia nem pusztíthatja ki őket annyira, hogy ir-magnak se maradjon belőlük. (*Geust-reuch!*)

*
A görögök megtalálták Pallas Athéne szobrát és ezáltal roppant harcztágyók lettek. Pedig nem ártana nekik, ha a bölcsesség istennője helyett inkább a bölcsesség anyjára gondolnának. (*Üch mein die Vorsücht. Söhr gut!*)

Blaháné új változatot hozott abba a közmondásba, hogy az ember a bárónál kezdődik. Lujza szerint az énekesnő a bárónál végződik. (*Mür gesagt!*)

*
Az új repetir-gewehrnek nagyszerű a hatása. A fegyverek átalakítására kiadott összegeket csálhatatlanul repetáltatja. (*Schon am sehresten!*)

*
Már már kezdtem hinni, hogy nem viselem többé a Lipótváros képét, midőn egy szerencsés ötlettel biztosítottam

győzelmemet. Ellenségeimmé tettem az ügyvédek! Mindig jó, ha a pörvesztők az ellenpárton vannak. (*Ä so sollen se Kreplach essen können!*)

*
Dr. Friedmann olyan jó ügyvéd, hogy ha egyetlen beszédet tart, fölmentik a három év alól. (*Pszszsz!*)

*
Dr. Friedmann a Lipótváros képviselője? Én sokkal helyesebbnek találnám, ha az illavai vagy váczikerület választaná képviselőjének. (*Klan Berela wird springen!*)

*
Lisztnek és a zsidóknak körülbelül ugyanaz jut Németországban: Lisztnek Weimar, a zsidóknak Weimir. (*Dreimal Wei!*)

*
Makart »Diana vadászatát« nézegetem egyik fiatal művésziünkkel. »Fiatal barátom«, mondom neki, »akar-e oly nagy művész lenni, hogy Makartot a zsebébe gyűrhesse?« »Hogy akarnék-e?« feleli ő; »persze hogy akarnék! De miképpen?« »Tessék«, mondom, »voilà ma carte, dugja a zsebébe.« (*Feun!*)

*
A »csöd« elijesztette a képviselőket, mert vajmi kevesen voltak a házban. A »czukor« megint becsalogatta őket, mert a héten már megnépesedett a ház. (*Matt, aber fast wahr!*)

A VÁROSLIGET JEGÉN.

H—n P—l. Nézd csak, Kari, milyen ügyesen kanyarodnak ezek a fiúk!

E—s K—ly. Mi az én hozzám képest, aki egyszerre kanyarodtam Deák-tól Kossuth-oz.

Titán Laczi a koronában.

Végre — hah!

Megvagy! pohos pöffszkedés, aki az én kirántott agyvelőmből nevelszhasats eszmém tüzével gyújtod meg azt a szivart, mellyel magadat füstölöd, engem fumi-gálsz.

Megvagy! Hogy is énekelte Cicero? — quid quid plagas prudenter plagas et respice finem! Az irigy tehetetlenek!

Még csak a mult év

halottainak sorába fölvenni sem tartottak méltónak!

Látsz egy regényt és kihasad belőle a szindarabot? Látsz egy szindarabot s kibicskázod belőle a

regényt? Hahó! Nem oda Budapest! Intettelek ugy-é, hogy még csak egy csöpp, és kicsordul büneid löporos hordaja. Minden gyermek, aki fél lábbal a bölcsőben áll még, már tisztán lát ebben az ügyben. Nem ingadozik mint a lenge nádszál a két szénás csomó közt.

Ugy-é bár? Kellene az ingyen spiritus, a potya ingenium. Am lakolj most! Mindig is hajtottam azt, hogy megrabolnak; de hasztalan! Minek is hordtam volna hát baglyat a Danaidák hordajába? De ők folyton olajat öntöttek bánatomba. Lakolj!

Gutta caveat ne detrimentum capiat! Megjött az elégtétel nagy órája! De nem vagyok Tell, hogy az almát lelőjsem az Eris fejről. Sohajaim fölszáradtak, könnyeim elzárom. A távkacsa azóta messze hirdeti, hogy meg vagyok rabolva. S ez a tudat gazdagit. Keblem vitorlája kifeszül s a sivatag hajójáról a tenger tevéjére ülve, beszáguldom az Oceantlantist!

Pauli, kapucziner mit szer fil haut, zeksz hausbród, gestoppte csibuk und czvájmál »Függetlenség!«

Blau Kóbi az ügyvédnél.

Dakterlében! Végem van! Oda vagyok! Az előbbi ödvégem a kit mondtam, hogy ott muszaj kellett hadjnom a képfánál, bepürülte engemet az expensnotáér! Oljan edj alamoszi! Hogyan volt velem mindig édes mint egy diós potkó. Herr von Blau ide, Herr von Blau oda! Kóbi bátyám, meg oram bátyám,

meg servos, alaszolgája — csakhogy per tū nem voltam vele! És a levelek! Euer Wolgeboren, meg tekintetes Ur, ser geehrter Herr von Blau! Mintha volnék nemes ember, mintha volna már predikátom. Ki hitte volna eztet, hogy ű most engem fog bepürülni! De mindig mondtam a feleségemnek: Czilikám, mondtam, ez az ember nem tetszik nekem! Lássa dakterlében, én szeretem, ha az ember oljan mint egy oroszán, és kiabálja oljkor néha a borátaival is, mint példánokáért maga! De kérdezek mogát: nem egy szemetlenség, egy vaktalanság engemet bepürülni! Azt kérdezi, hogy mért pürülte be engemet? Mégmandam! Adtam neki be 127 váltócskát behojtani. És ű mit sinálta? Todom is én mit sinálta? Csak aztat todom, hogy a 127 váltó kítette 817 florin 48 krajczár és én nem kaptam se forint, se garas, se krajczár. És todja, hogy most nekem felszámítja 986 florin 74 krajczár külség! Azt monja, hogy kellett beadni 127 kereset. Mit tartozza magát az én reám? Perélte volna mind a 127 edszere! Most már todom, hogy mér hja a prókater a pürt »kereset!« Mer az ű neki kereset. De én azért se nem fizetek!

Gatt, mért nem ojändékoztam el a váltókat a Nathán Safftreich sógoromnak, ami az én legnagyobb elenségem! De todja mit? Most jot nekem edj idé az eszembe! Fogja sodálkozni magát. En fogok lenni egy emberborát, egy nemzeti júltevő, edj 2-ik Fax! Hodj ki az a Fax? Maga edj fantast dakterlébenkám! Nem az a angliusz Fax. Mit türüdük én az ongliuszokkal? Űk se törődik én velem. En gandalok aztat a Faxot, ami sinálta a zsidó árvo jerek házat. Nekem van még otthon régi vexelet nyolczszázhetvenhét darab, a mi rárogja legolább 17,847 florin ohne de Kreitzer. En eztet az üzeget el fogom ajándékozni! Egy ütüd kapja a hunvédmenhel, mert én todom még nedvenyöczbul, milyen nagyszerő, volt a honvéd! És todom most, mily nagyszerő, 30 esztendüvel késüb todni, hodj az ember nem honvéd. Egy ütüd ojändékozom a szeretet házra; edj ütüd a phylexoriára, egy ütüd a zsidó, edj ütüd a keresztény nöedlet, egy ütüd a chevre kedise, és edj ütüd a vörös mögendővedkeresztnek. Groszartig! Mi? Micsede?

Azt mondja moga, hodj ez már hét ütüd! Az nem tesz semisem. Ilyen nagyszerő adományból kikeröli mogát 7 ütüd is. Az engemet nem zseniroz! Láson mindenki, hogy én miljen nagylelkő todok leni! Hát dakter-

kámlében, sinálja meg az olopitó oklevelet. Aztán aztat az expenso pert pedig tárjaljon le! Tedjen kifogást, hogy én nem kaptam valota edj krajczárért is nem! És tedjen felelűsé a törvényszéket! Ugy is az a váltótörvényszék oka az egész pürnek! Todja, az az ember 15 esztendütől óta prókater és még nem kapta csüdöt, hát okorja mogát megboszolni én rojtam; és mert nincs könnyü keresete a csüdön, hát hozzá fog a nehéz keresethez és pürüli expensnotát!

De tehetek én rula, hodj csüdöt csak a depotirter oraságok kapják, a kik ölnek az országjölésbe és ezenkivöl sak a két nadj ödvégyi csolád, a kinek van oljan protekcion mint a familie Csödöri meg a familie Gondnoki?

Ledjen ű is országjölés; vagy ledjen tag ű is atul a két csoládtul, vagy dicsérje mogát a törvényszék az ojságokba, hodj Gattes wunder miljen jó, miljen szép, miljen okos ű! És korizáljon az elnüknek, hogy ű az első joriszt. Vagy ha meg akarja magát boszolni: boszolja meg a törvényszéket, de nem engem! Irja bele a todományos napi és nem todományos heti küzlönyökbe, hogy minden üt esztendübe változzanak meg a rendszert a hogy a csüdüket kiosztanak Elűbb az **A** bető szerint a mivel kezdüdik a bokott; akor odják a csüdüket a betők szerinti protection szerinti kiosztás szerinti módszer szerint, még pedig ógy, hodj ha nem pászol a kezdő bető, hát más bető szerint is osztják. Aztán, amire rájotna másra is a sor, megváltoztatják a rendszert és az első csüd **A** betős, a második edj **B** betős ödvégyi kapja; és ha igr is rákerölne a sor ű rá, megint más rendszert szerint osztanak ki, a hogy a rendszert változtatnak.

Ha ű ki akarja egyezni, én nem bánom. Adtam neki perelni váltó 817 florin 47 krajczár, számítja külség 986 florin 94 krajczár. Fizesse ű nekem ki a differenz, a mi kiteszi 169 florin 47 krajczár és akor az én nemembe elojándékozhat, a 817 florin 47 krajczár.

En is áldozok, ű is áldozzon! En ma nagyon najdon nadjon, nadjon nagylelkő vadjok!

Ha pedig nem akarja ráálni, ijessen rá a herr, von Wahrmann Móriczal, a ki megmondta az országjölésben, hogy prókaternak nem szabad fülveni pénz. Hát hogy mer ő rajtam küvetelni pénzt az expensért, mikor úgy se nem szabad neki fülvenni pénz? Hiszen ű be sem hajthatja nekem a küvetelést, ha a herr von Wahrmann mondja, hogy nem szabad neki fülvenni.

A herr von Wahrmann oljan populär ember és ógy fél tüle a lepoldvárosi 274 ödvég, hogy a választás elüt nem merte volna megszoszanni, ha nem volna igaz.

Ha nem okarja edjezni, majd rá köldöm a nyokára az én tetü barátomat a herr von Wahrmann, a ki oneverzál zseni és érti mindenhez, mint edj valüdi fűvárosi providentialis állam pénzügyi, kereskedelmi és joriszt ember.

Isten álja meg, dakterlében!

— Három tanulmány. —

(„Két év múltán.“ Vigj. 1. felvonásban. — „Rendelő óra.“ Bohózat 1. főlv. Mindkettőt praescribálta dr. Torokloby Tihamér.)

I.

HEGEL így szól: . . . »wichtiger als diese Ausenseite ist die Lebendigkeit der Charaktere, die keine bloss personificirten Interessen sein dürfen. . . .« aztán ismét: »solche Abstractionem bestimmter . . . Zwecke bleiben schlechtthin wirkungslos.« . . . (Aesthetik 3. kötet, pag. 505. 33.)

E szempontból tekintve, Torokloby vigjátékai nem ütnek meg a mértéket. Hasztalan a közönség nevetése és tapsa. Torokloby characteri épen bizonyos czélzatok abstractiói, tehát olyanok, melyek Hegel szerint hatástalanok maradnak. A külső siker ellenében tehát konstataciónk kell, hogy e darabok közül egyiknek sem jósolhatunk örökéletet. Élhetnek ugyan bizonyos ideig, de életük mindig csak ideigvaló leszen.

Torokloby hősnője unalmában zongorázik. Mért nem fest? Idézhetnénk ugyan Lessing a »Laokoon oder die Grenzen der Malerei und Poesie«-jából, de mi csak Hegelnél maradunk, ki így nyilatkozik: »Da nun die Negativität, in die das schwingende Material eingeht, einerseits ein Aufheben des räumlichen Zustandes ist, das selbst wieder durch die Reaction des Körpers aufgehoben wird, so ist die Ausserung dieser zwiefachen Negation, der Ton, eine Aeusserlichkeit, welche sich in ihrem Entstehen durch ihr Dasein selbst wieder vernichtet und an sich selbst verschwindet.« (Aesthetik 3. kötet.) Tetszik ezt érteni? Ez azt jelenti, hogy a zene magában megsemmisül; kérdem tehát, mért használ Torokloby olyat, ami megsemmisül, nem tekintve azt, hogy Prielle Kornélia asszony nem is tud zongorázni, hanem más zongorázik a színpal mögött.

Ily értelemben véve, ebben a darabban is plagium rejlik — a hősnő tollaszkodik a színpal mögötti művész zenetudományával. Ez a métely u. l. a levegőben uszik nálunk, »liegt in der Luft.« (Oeser, Weltgeschichte. II. B.)

PÉTERFYZ JENŐ.

(Eugenius Pettermann.)

II.

Torokloby ur vigjátékai nem Kisfaludy Károly ur családfájának szülöttei. Szélházy, Mokány, Perföldy urak a magyar vigjátéki characterek ősei, nem ismernének magukra ez Ervinekben és Roxanékban. Ha rajtuk állana, mi Roxanet Rokszánnak írónok, mert a végkihangzó »e« betűt Kisfaludy Károly ur nem használta. Franciaország után indul Torokloby ur, pedig ott van Kisfaludy Károly ur, ki a magyar társadalmat oly szépen hozta színre. Hanem a magyar társadalom nem található a salonokban; középosztályunkat is megcsipkedte a nyugati kulturának a dere; magyar—tisztán magyar csak a

föld népe. Ezt emelni szalonias magaslatra, a népszínműből magasb műfajt teremteni, a Rózsik és Jancsik csizmához nem szokott lábait jambusi topánba fűzni: ez oly feladat volna, mely hogy a magyar vigjátékiró urakat nem lelkesíti, azon méltán busulhatja el magát az ősapa—Kisfaludy Károly ur. BEÖTHY ZSOLT UR

III.

Le voilà!

A doctor — a homoeopatha, mint vigjátékiró.

Enfin, que voulez vous? — ez a két állás nem összeférhetetlen. Il est juste, qu'au genre de la cour on se conforme.

Már Rabelais is kedvelte az orvosi tudományt, pedig szindarabot sem irt.

Mr. Torokloby francia nyomon jár. Helyes. De egy kifogásom mégis van ellene. Mért nevezi darabját vigjátéknak, holott az saynète? Ötlet?

Szeretnők Rabelais mondását idézni a saynètról, de az ő korában e színpadi csecsebecsét nem ismerték.

Torokloby ur az ő darabjait ebéd közben írhatta. Mint Rabelais mondja »à la composition de ce livre seigneurial, je ne perdis ni employai onc ni plus aultre temps, que celui qui estoit établi à prendre ma refection corporelle, sçavoir, en buvant et mangeant.«

Legalább a »Rendelő órában« sokat beszélnek egy puddingről, melyet a hős szeretne megenni, de nem jut hozzá.

Ervin grófja ellen egy nagy ellenvetést tehetnék.

Nem hasonlít Rabelais, Pantagrueljehez.

Torokloby ur szellemes író. Lehet jóízűn vele beszélgetni s szívesen veszi az oktatást, ha egy nálánál emelkedettebb szellem, mélyebb értelem, alaposabb tanultság s élesebb ítélet tart neki praelectiót.

De nem olyan, mint Rabelais kit Hugue Salel így jellemzett: »Riant les faitz de nostre vie humaine.« Torokloby ur csak mosolyog rajtok.

De mi kaczagunk az ő mosolygásán. Tőle függ, hogy okuljon tanításunkon. Beuh! C'est à prendre, ou à laisser.

KESZLER JÓZSEF.

C. (Bsztrczbny.) Biz az addressátus egy kicsit meghökkent; de azóta minden ismét helyre zökent. Bocsánat, de érte minket vád nem illet; ám azért nagy tetszést nyert a verses billet. Kár, hogy viszonzni méltóan nem érünk rá, mert szól a szedő: »kéziratót kérünk!« — Morgó. Minden számban nem közölhetünk Mokány Berczit és Tojáss Dánielt. A Titán Laczik, Sutyomberky Darik, Börzevicyek s mások szintén akarnak élni. A jövő számban már találkozhatik kedvenceivel, T. D. hálaköszönő levelét már vettük az ő Ngs urához a tajtékpipáért s a szivarokért. Ugy tudjuk, Berczi komája szánon hozzá rucczantott a héten. Majd megvállik. A többire nézve a postát kérjük vallasni. Innen a legnagyobb rendben indítják el a lapokat.

Felelős szerkesztő: CSICSERI BORS.